

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Októberig postiszerint 6 kr.
Nagyobb terjedelmű...
Bélyegdíj: minden beiratásért külön 30 kr.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt - kr. 1/2, évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 - - - - - Egyes szám 10 -

A kormány szorult helyzete.

○) A képviselők május 3-dik napjára összehívták, még pedig a kormány kezdeményezése folytán. Azonban, a delegáció be nem végezvén működését, érdemleges tárgyalások nem tartatnak a többség akarata folytán; a mint ezt a tegnapielőtti országgyűlési megállapodás mutatja.

Mi nem tartjuk azt valami égbekiáltó bűntnek, hogy a kormány nem jól volt értesítve a delegáció munkálkodása befejezéséről; bár biz ez egy kis esetlenségnek megjárja.

Az sem tartjuk valami óriási veszteségnek, ha az országgyűlés egy héttel később fog a munkához; bár itt is igaz az a példabeszéd, hogy az idő pénz.

Hanem a fenforgó körülmény folytán, és az országgyűlés kebelében e tárgy körül lejött jelenségekkel kívánunk egy mozzanatot felmérni, s azt kissé megvilágítani.

Ugyanis, a miniszterelnök előre szabdozott azon „lehető” gyamu ellen, mintha ő azért nem kívánna az érdemleges tárgyalásokba bocsátkozást a 40 delegátus távollétében, mintha párttekinetektől volna áthatva. Hanem nem tartanánk alkotmányos dolognak, hogy midőn a ház 40 tagja hivatalosan távol van, érdemleges tárgyalások tartatván, azok a zavazataik gyakorlásától elüldetnének.

No, itt ugyan mindjárt észbe jut a szegény magyar embernek, hogy bizony mégis a sorsnak nagy gunyja az, hogy a Béccsel való viszonyok még a miniszterelnök kívánataira összehívott országgyűlés tárgyalását is megakasztják!

Hanem az ily szörnyű vereségekhez már hozzászokhattunk...

De most csak a körülforog tolnok, hogy hát mégis valóban mi indíthatta a kormányt arra, hogy ne engedje az érdemleges tárgyalások megkezdését?

Könyvnyírá a felelet.

Hissen már elég alkalmunk volt ismeretnünk azon zárt helyzetet, melyben a kormány saját pártjával szemben is állani kénytelen.

Azt is láttuk a Szlavy-kormány működése óta, hogy csak néhány szót többbség el győzött a kormány.

Lehet-e tehát saját szempontjából okólni a kormányt, ha nem akar, nagyobb kormánypartit tag távollétében, érdemleges tárgyalásokba bocsátkozni?

Hissen igen könnyen megeshetnek, hogy kisebbségben maradnak; s akkor a bársonyszék dicsőségének azonban vége szakadhatna...

Ez a valódi ok.

Mert ha ettől nem félne, bizony megindította volna az érdemleges tárgyalásokat.

Azért rukkolt ki a házból a kérdés feletti vitánál a legnehezebb ágyúval, Deák Ferenczet használván védelemre, — aki csakis a kormányváltás eshetőségei kikérülése végett indította meg szónoklatát...

E kisserü mozzanat is egy bizonyíték.

nyitják a többi közt a kormány szorult helyzete igazolására!

— A hivatalos lapból. Sárvári Imre tiszteletbeli osztálytanácsosa a miniszterelnökséghez első osztályú osztálytanácsosai nevével kezelt, a H. Ö. bling Antal és K. Vassai Ede a min. elnökségűl a földm. ipar s keresk. ügyér. séghez, mint titkárok, áthelyeztetek, előbbi oszt. tanácsosi ranggal.

— Örvendj magyar! Magas vendégek készülnek Budapestra. Király ő felsége hozza le őket. A bécsi kiállításra érkezett fejedelmi vendégek, köztük Vilmos, a győzött német császár lejonnek — Mátyás király palotájába, melyen sárgafekete zászló van, s meglátják, hogy a magyar oly „feláldozó”, hogy meg király palotájára sem teszi fel a — magyar lobogót.

— Bécs, máj. 3. Az osztrák delegáció teljes tilése megengedte az 1872-ki hitelmadványoknak felhasználhatását a hadügyi miniszterium által; — erre elfogadta az 1874-ki költségvetés, azon határozati javaslatlall, mely szerint a külügyminiszterium által a legutóbbi háború óta követett politika helyeseltetik.

— A rendes hadügyi költségvetés az osztrák delegáció szavazata szerint 84.779,067 ftira rug, a rendkívüli 6.991,050 ftira.

— Ez is Bécsből jött. A reichsráthi delegáció budget-bizottsága a hadsereg felszerelési enquete felett tanácskozván, hosszas vita után elfogadta Winterstein követeközött határozati javaslatát. A delegáció tudomásul veszi a tártl eredményeket, csak azok az enquete osztrák tagjainak nézetéhez, s ajánlja azokat a közös hadügyi miniszterium beható mellánylásaiba; — azonban nem látja indítatva magárára, hogy az enquete magyar tagjainak azon indítványához járuljon, mely szerint a szerződés a jelenlegi hadseregfelszerelési társaságnak felmondassék.

Igazságszolgáltatásunk hajdan és most.

II.

Elap f. é. 82. számában általam e tárgyra vonatkozólag elmondottak után tekintünk be kissé az 1868. LIV. törv. czikk által megállapított polg. perrendt. §-ust termő országába; s tapintatunk a jelenleg fennálló s életben levő bírósági rendszerre, hogy annak hiányosságait bizonyosan következtethessünk az igazságszolgáltatás gyors vagy lassu lefolyására.

Annak ki a fentebb, előbbi levelemben ismertetett bírói intézkedésekben mutatkozó eredményt, mai időben per utján, (mert kérvényezési uton már nem is lehet) jelenlegi törv. rendtartásunk szabályai szerint, és pedig csak elsőbírósági ítélet által kívánna elérni, a szabályszerű eljárás és ügykezelésnek csak főbb és kiválóbb mozzanatait enlivo, következőképen s azokkal együtt járó költségei lemmének; jelesül:

1. Az örökösök hagyatékára vonatkozólag az örökösödési eljárást a perrendt. 599. §-ot követve SS. értelmében megindítatni, a haláleset bejelentését, aztán főlvételel és szerkesztéssel, a hagyatékot az 568. §-szint leltározatni, s egyszerűen nemetáni foglaltatni, elrejtés, vagy eltérőzést ellen kellőleg biztosítottatni; a netán létező végrendelet kihirdetési, az ismeretes örökösök, hagyaték gondnokot, s végrendelet végrehajtót megindítani, — továbbá a távollévő örökösök, vagy örökösököt, kik személyesen nem értesíthetnek, egy évi határidőre, az 576 §-szint lermében hirlapi hirdetésny által idézetteti.

2. Azon esetben pedig, ha ingatlanok képezik az örökség tárgyát, az 580. §-szint lerelethez képest hirdetésny eljárást az illető birtokbirtokosnál kérelmezni, s annak megtörténtével az örökösök ingatlanok

nak az igazolt örökösök neveire telek könyvileg leendő bekebelezését, s így nem azon bíróság által hivatalból esközöltetni. Szükség esetében az 581. §-szint föllebebeséssel élni, s annak eredményét bevárni.

3. Ha az illető örökösök közt a hagyaték bíróság által megkísérült egységes nem sikerül, s az 584. §-ban említett kivételes esetek valamelyike fozog fenn: azon esetben az 587. §-szint perreutasításnak levél helye: az est tárgyozó bírói végzés vétele után 30 nap alatt köteles a perreutasított fél a perrendt. 68. §-hoz képest szerkesztett, képviselő ügyvéd neve s lakhelyének folygyszóval ellátott, a 129. §-szint fölszerelt s meghatározott számú példányban elkészített keresetét az örökösödési per bírójához benyújtani. És mivel mindaddig, míg e kereset, rendes eljárás útján s ha szükség kívánja, tanukihallgatással is be nem fejeztetik, s föllebebesés vagy semmiségi panasz esetében, felülvizsgálat után jogervényes ítélettel nem döntötek, addig az érdekeltek örökösök hagyatékbi osztályra seikhez nem juthatnak; az egyik vagy másik örökös megállapított osztályrészt, bármí jogsim alatt, követelése vagy legalább biztosítást, illetőleg zárlat alá vétetni kívánja, kénytelen amaz örökösödési pernek végredményét bevárni.

4. Az eladott, s körülbelül egy évi időt s legalább 50-60 ft bélyeg, kézbesítési, hirdetési, bekebelezési s egyéb költséget igénybevevő eljárás befejezte után léphetne aztán fel az illető, egyik vagy másik örökös elleni követelesek törvénye utján érvényesítése végett. És ha zárlatot akar elrendeltetni (324. §-szint) kérelmet a 325. §-szint, és pedig, ha csak ingatlagra kéri a zárlatot, három, ha pedig ingatlanra, négy példányban, az illető bírósághoz köteles benyújtani. Az ellenfél a 327. §-szint jogotva levén a zárlat ellenelése s kinevezett tárggondok személyére vonatkozó kifogásait 8 nap alatt beadni; azokat, ha beadattak, tartozik e bíróság a 332. §-szint tárgyalni, s aztán feletők végzését leg határozni, mi ellen jogorvosallat élehetni. Annak eredménye tehát bevárando.

Es mivel az elrendelt s fogatosított zárlat, melynek költségei a 333. §-szint a kérelmező által előlegezendők, a 335. §-szint rendelése szerint szükségessé teszi az annak tárgya iránti per megindítást, mert anélkül a zárlat az ellenfél kérelmére megszüntetették, s a tekkönyvi folygyszó hivatalból kitűltetik; ennekfoga kénytelen a zárlatot kéri a per. időzött 65. s 129. §-szint értelmében ügyvédi képviselt mellett szerkesztett s fölszerelt keresetét 30 nap alatt a zárlatot szavandó ellen, az illetékes bíróság előtt megindítani és azt a III. fejezetben körülírt rendes eljárást utján befejezni.

Míg aztán ez ügyet az előbíróság érdemleges ítélettel ellátja, s ez ítéletet kiadványoztatja, a peres feleknek szokott módon kézbesítetű a legbiztosabb számításal egy év ismét elheli. Es mivel a felek képviselőinek ügyvédi munkadíjai a 262. §-szint, még a pervezetés, vagy a pörbeli költségeknek a fenforgó körülményekhez képesti kölcsönös megosztása esetében is mindkét fél irányában megállapítandók; áldoznia kell fölperesnek a folytatott perre, az ítéleti díjjal együtt legalább is ötven vagy hatvan forintot, és ha most kedvező ítéletet nyert, akkor, és így a perenkívüli eljárás kezdetétől számított két évezés év elmúltával, s minögy 100-120 forint különféle című költség fedezésé, s a mellett természetesen, igen sok utánjárás, fáradság, nyugtalanokodás és kiszámítatlan idővesztéség után — tetemes áldozat árán jár azon eredményhez, melyhez az előbbi levelemben említett folyamodónak, a megrei akkori első alispán gyors és erélyes határozatánál fogva 24 óra alatt, s minden per költsége nélkül jutott.

Itt a mérhelen különbség hazai jogrendszertünk s polgári igazságszolgáltatásunk — muljasi jeleneközött, gyorsaság és öccóság szempontjából.

Ez a képek másik oldala!

Asz indokokat, melyek e nagy különbséget előidézték, nem fűrkésem, mert nem akarok daraszfésszabek nyulni. De megkülönböztetés is legnagyobb részben ismeretesek azok a hazai közönség előtt.

Egy pár szerény megjegyzést azonban még sem mellőzhetek el. Azt tudnillik, hogy a mi jelenlegi perrendünk nagyraésben az osztrák polg. perrendtartás adaptálása; s azért nem csoda, hogy §-usokkal élrászottá jogelutunkat s a lényegot nem ritkán koczksztató íreze szükségelen s ugy szölván csak parádél szolgáló formázásokkal megnövezték s elszábasztá igazságszolgáltatásunkat, és tagathatlan, hogy ezen perrendt. egész szerkesztésében hiányzik a törvényalkotásnál annyira szükséges rövidség, szabotosság, határozottság; s bizonyik — legalább nézetem szerint — a Horvácz által követelt lucidus ordo.

Mit szödjök a bírói kinevezés rendszeréről? melynek bohozatala szintén igazságszolgáltatásunk hátrányára történt, menniben azt kétségtelenül drágábbá tette, s melyért nemzetünk szabad bíróválasztási eredetese joga, az országgyűlés Deákpartí többsége által, annyi ellenés, annyi s oly hangos és nyilvános tiltakozás daczára, könnyelműen feláldoztatott.

A bírói kinevezés népszerűsítésére eléggé nem igazolható rendszerét Horváth Boldizsár volt igazságügyér ama — szerintem — tévian föllállításával igyekezett indokolni a törvényhozás előtt, miszerint az igazságszolgálat állami funkció; annálfova a bírói kinevezésének joga is az államot illeti. Ez volt — valjulk be őszintén — a modern kormánypolitika családja, melylyel a nemzet kinyagátta. De még ezeven várak a jutalmat a Deákpartul, (ezeket ki kellett elégiteni pártindokból az országrovására Szerk.) Az ennek elvitáztatlan jogait feltű s azokért kézdű hazafias érzelmi ellenek előfordul s családtekdű; de a kormánypartí többség elfogadta és be is vette azt.

Váljék egösszégére! Komáromy Károly, h. ügyvéd.

Magyar csárda a becsi közkiállitáson.

Magyarország a jelen közkiállitáson különösen borászati tekintetben van kitűnően képviselve. A magyar kormány azonban gondoskodott arról is, hogy a közkiállitás külföldi vendégei ne csak lássák, hanem élvezhesék is a bort, hogy az tárgyilagosan s nemeskérő legyen ismert a külföldön. E célból állapítottatva a magyar csárda.

A magyar csárda a kiállitási tér nyugoti részében áll, idézes magyar stýlaban építve. Magyaros ételek, magyar bor, s magyar ásványvizek kaphatók itt csak olyan áron, mint itánunk, s ez áll a kis mennyiségben eladásra ép, mint a nagyobb kiárulásra. A kormány jól számított, mert a bort nemeskérő megajátja a vendég, hanem alkalom is adhatott neki arra, hogy abból izelöl magával vihesse a külföldre néhány üveggel, hogy ott majdan összehasonlással a hazabeli borokkal, annálkább szembevetővé téssek előtte a magyar bor tartós zamata, melyet eddig csak hírből ismert.

Hogy e ezél annálkább eléréssek, az italok rendes, eredeti árakon árultának és sem a kiállitól, sem pedig a csárda bérleje nem spekulálhat a borokkal úgy, hogy abból nagyobb hasznot húzzathna.

Az ásványvizek ingyen árultatnak, s csak a csékely vitélbert s az üvegédény csékely árát terüli meg a vevő; a vízre edény semmi sem gyarthatat, mert hazánkban nyakon is érdekében van az ásványvizeket, melyek eddigél hazánkban holt tökét kerpertek, a vállalkozóbb külfölddel megismertetni. Erre nézve pedig legjobb alkalmom a becsi közkiállitás.

Említsék érdemel e helyen még az ugynevenett „magyar perögő”, mely azonkivül hogy kiállitotól, — a magyar csárda bábán” is fog árultatni. Ujabb időkben hazánkban igen sok perögőgyár alakult, s haszná

lata mind nagyobb mérvben terjed, daczára annak, hogy a Cliquot, Veuve, Boursy stb. külföldi pezsgőkkel nem versenyeshetik, s a nyugat felé való kivitelre kevés reménye lehet, mindamellett az osztrák s németpeozos pezsgőkkel mindig kiállja a versenyt, s délfele valamtan az alduai tartományokban s Törökországban mindögyre kapósábasabb.

Rövid ismertetése az a magyar csárdának, annak az egyetlen helynek Bécsben, hol a magyar „otthon” érsendi magát.

— III-ik Napoleon végrendelete így hangzik: „E végrendeletem. Fiamat és német a nagy állami testületnek, a népek és a hadseregnek ajánlom. Eugenia császárnának megvann mindazon tulajdonsága, hogy a kormányosság élén állhasson, s fiam tehetség és oly illetékeség birtokában van, mely méltó magas hivatalához. Soha se felelje el családunk fejenek mondatását: Mindont a francia népért; véssé emlékeztetébe a sz. heleni fogoly iratait, tanulmányozza I. Napoleon császár levelezéseit, sával, ha a körülmények megengedik, emlékezzék meg, hogy a népek ügye Franciaország ügye. A kormányzás súlyos teher, mivel nem lehet annyi jót tennünk, mennyit óhajunk, s mivel kortársainkál ritkán találunk igazságos ítéletre, ezért szükséges, hogy föladatunk betöltésére hitet és kötelességünk öntudatát hozozzuk kelünkben. Gondoljunk ki, hogy azok, kiket szeretünk, az igazságosaból letekinetnek ránk, s oltalmaznak bennünket; nagybánúság szellemet vált az, mely mindig vezérelt és fontartott. Így lesz fiammal is; mivel méltó lesz nevére. A császárnának hagyom minden magánvagyonomat. Óhajtom, hogy fiam nagykorúsága után Eljytsében és Biarritzban lakjék; remélem, hogy emlékem kedves lesz előtte, s halálom után el fogja felelni a fejadalmakat, melyeket netán okoztam neki. Mi fiamat illeti, ez viselője azon pecsétet, melyet anyamtól kaptam, s melyet örömmel hordtam. Örizzem mindent gondosan, mi nagy öntől az ármazni, s legyen meggyőződve, hogy szívenemmel és lelkemmel nála maradok. Nem szölok há szögalmi föld; meg vagyok győződve, hogy a császárné és fiam nem fogják őket elhagyni. A római kath. vallásban fogok meghalni, melyet fiam ajatossággal tiszteljen. Kelt saját kezemmel írtam és aláírtam — a Tuilleries palotájában, 1865. évi ápril 24-én. Napoleon III.”

Mit csináljunk szöllőinkkel? E cím alatt a „Nagyváradi” Mezei Mihály tollából gyakorlati hasznos utmutást közöl, mint városunkban is többen sikerrel használtak már. Annálfova, jónak látjuk a következőket kivonni a közhasznú czikkből:

Az évi gazdálkodó életben — legnyugabb fagot szenvedtem 1846. évi május 2-án virradóra; akkor a szöllőhajtás már csaknem végzött; a rémülés a szöllőgazdák között akkor is nagy volt s gondolkozunk, hogy mit tegyünk? Erő próbát tettem — szöllőm határát két egyenlő részre osztottam s felét rögtön megmetszettem, másik felét pedig a természet utjára hagytam.

Az eredmény az lett, hogy a metszett fölerészen néhány mostoha kinecsűt billong-n kivüli mitem kaptam, — míg a másik fölerészről néhány csabar bor leszártam.

A megmetszett fölerészen a jövő évben egy botot sem gyarthatam — míg a le nem metszett részen a jövő évben nemeskérő új fára de — botokora is szépen dolgozhattam s így a következő évben, az ellyagott és le nem metszett tökéim bortermelésre alkalmasok voltak, míg a le nem metszett tökéik csak új fát hozhattak.

Ezen gyakorlatot harmadik év alatt volt alkalom hat ízben próbára tenni s az eredmény mindenkor egynelének találtam. Ezekből kifolyólag bátran tanácsolhatom szöllőműves karsóult társaságunk, hogy szöllőjüket a bekvetekezett csapás után mielőbb vágassák be — de jól, hogy a tökéik nedves földben nyugodtvan, szenvedett sérmeiket nyugton orrosolhasassák.

De nézzük már most állításaim praktikus — Igazsága van — mondá Frigga, s levette kalapját és egy büszkeségteljes tekintetével átvál vára; — de — folytató — annyira elkaparva s változékonyak vagyunk, hogy szokás szerint azt a jót, mint mindennap élve ritkán elfeledjük, s végtelent járjuk ki kerjünk az által a mit nem bírnk. El sagunk ragadtatva az által a mit új, s ily módon gyakran elbe helyeztük a seletesebbet a jobbnak. Ón maga is hadugny ur egy egész év óta tartózkodik már Ljngbróban, s még is csak ma lón meglepetve e kép szépsége által, melyet csodálhatni mindennap volt alkalmam.

Honnan tudja azt kisaszony, hogy ma történt ez előző? — Csak nem akarja ezzel azt mondani, hogy azért nem érdeklődtem előbb, mivel én eddig még nem lepett. Legmások bentomásainkat ritkán mutatjuk meg mások tekintésére.

Ez utóbbi szavakat Valentin saját hangostással mondá ki.

Frigga arca futólag színt változtatá, de azért nyugodt hangon folytata:

Igaz. Mag is csodálkozom, hogy soha sem szöltöt egy szót sem Ljngbró szép fokvéséről. Azt hittem, hogy nincs érkeke a szép természet iránt.

Felleltül erre Valentin kissé mosolygott, (Folyt. követezik.)

TÁRCZA. SZÜLETÉS ÉS MŰVELTSÉG. Regény négy kötetben. Irta Schwarz Mária Zsófia. Második rész. ELŐZŐ SZÁMUNK. Kicsinyben egy mint nagyban csak a bensőre néz; keresd az akarat törvényét és a szív mindég tökélet leud, mely híven mutatja kötelességeid.

Magyar csárda a becsi közkiállitáson. Mit az ifju ember mozdulatlanul mint egy szobor átáda magát szemlélődésének, egy fiatal leány jött fel a sétányon, mely a riascsó kapu és udvarra vezetett.

Magyar csárda a becsi közkiállitáson. Mit az ifju ember mozdulatlanul mint egy szobor átáda magát szemlélődésének, egy fiatal leány jött fel a sétányon, mely a riascsó kapu és udvarra vezetett.

Magyar csárda a becsi közkiállitáson. Mit az ifju ember mozdulatlanul mint egy szobor átáda magát szemlélődésének, egy fiatal leány jött fel a sétányon, mely a riascsó kapu és udvarra vezetett.

Magyar csárda a becsi közkiállitáson. Mit az ifju ember mozdulatlanul mint egy szobor átáda magát szemlélődésének, egy fiatal leány jött fel a sétányon, mely a riascsó kapu és udvarra vezetett.

Balogi Jánosnéval, jelenleg Gál Istvánéval. 200 2-3

Balogi Jánosnéval, jelenleg Gál Istvánéval. 200 2-3

Balogi Jánosnéval, jelenleg Gál Istvánéval. 200 2-3

Balogi Jánosnéval, jelenleg Gál Istvánéval. 200 2-3

Balogi Jánosnéval, jelenleg Gál Istvánéval. 200 2-3

